

DENET DUYURU

Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Duyuru Tarihi : 02.02.2021
Duyuru No : 2021/023
Yayımlandığı Yer : LEBİB YALKIN DERGİSİ -
Şubat 2021 Sayı : 206

Mustafa KAYHAN
Avukat
KAYHAN HUKUK/BDO TÜRKİYE
kayhan.mustafa@gmail.com

ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULU VE LİMİTED ŞİRKETLERDE MÜDÜRLER KURULU TOPLANTILARININ ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILMASI

Özet :

Teknolojinin son yıllardaki hızlı gelişimi ve değişimi hukuk ile keşim noktalarını artırmıştır. Bu durum kaçınılmaz olarak şirketler hukukuna da yansımıştır.

Her ne kadar geleneksel yöntemler hâlâ vazgeçilmez olsa da 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) yürürlüğe girmesiyle birlikte teknolojik imkânlar anonim ve limited şirketlerle ilgili birçok düzenleme açısından uygulanabilir hale gelmiştir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak /İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulabilmesi, tebligatların KEP¹ üzerinden gerçekleştirilebilmesi, elektronik genel kurullar, MERSİS² işlemleri, yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılabilmesi bu imkânlardan bazılarıdır.

Yukarıdaki gelişmelere ilave olarak yeni tip koronavirüs (Covid-19) anonim şirketlerde yönetim kurulu ve limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılabilmesinin ne kadar gerekli hale geldiğinin daha iyi anlaşılmasına sebep olmuştur.

Yazımızda, anonim şirketlerde yönetim kurulu ve limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılması konusu değerlendirilmeye çalışılacaktır. Toplantılar tüm yönleriyle değil özellikle elektronik ortamda toplanma şekilleri bağlamında incelenecektir.

Kollektif, komandit ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin icraî organlarının toplanma şekilleri incelememiz dışında tutulmuştur³.

Anahtar Kelimeler: Anonim Şirket, Limited Şirket, Yönetim Kurulu, Müdürler Kurulu, Elektronik Toplantı Sistemi, Elektronik Yönetim Kurulu Toplantısı, Elektronik Müdürler Kurulu Toplantısı, Koronavirüs, Covid-19, Yönetim Kurulunun Sorumluluğu, Müdürler Kurulunun Sorumluluğu, Butlan.

¹ Kayıtlı Elektronik Posta (KEP): 25/08/2011 tarih ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (i) bendinde tanımlanan kayıtlı elektronik postayı ifade etmektedir.

² Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulduğu merkezi ortak veri tabanını da içeren, Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen uygulamayı ifade etmektedir.

³ Kollektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarına, elektronik ortamda katılma, öneride bulunma, görüş açıklama, oy kullanma ve Elektronik Toplantı Sisteminin işleyişine, denetimine ilişkin usul ve esaslar ile şirket sözleşmesi hükmünün örneği 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ’de düzenlenmiştir.

1. GİRİŞ:

Anonim şirketlerde yönetim kurulu ve limited şirketlerde müdürler kurulu şirketlerin uygulayıcı olan en önemli organlarıdır.

Yönetim kurulunun ve müdürler kurulunun şirketlerin işleyişi açısından birtakım devredilemez görev ve yetkilerinin de bulunduğu göz önüne alındığında (TTK m.375 ve 625) bu organların kolay şekilde ya da zamanında toplanamaması şirketlerin alacakları kararları ve bunların uygulanmasını büyük ölçüde etkileyebilir.

Yukarıdaki açıklamalar yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarının yapılış şekillerinin önemini artırmakta ve kolay toplantı modellerine yönelim sağlanması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Eski toplantı yöntemlerine ilave olarak özellikle yeni nesil toplantı türü olan elektronik ortamda toplantı yapılması yönetim kurulu ya da müdürler kurulu üyelerine dünyanın neresinde olursa olsun toplanma imkânı sağlamaktadır⁴.

Elektronik toplantılar şeffaflığın sağlanması açısından da önemlidir⁵. Böylelikle yönetim kurulu ve müdürler kurulunda toplanamamak ya da toplantıya katılamamak dolayısıyla oluşan güç boşluğu da ortadan kaldırılabılır hale gelmektedir⁶. Yine, maliyet ve zaman tasarrufu sağlanmaktadır⁷.

Elektronik toplantılar özellikle yabancı sermayeli şirketler açısından da önemlidir⁸.

⁴ **Yavuz, Mustafa:** Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Toplantılarının Elektronik Ortamda Yapılabilmesi, Vergi Dünyası, Yıl 39, Sayı 466, Haziran 2020, s. 116.

⁵ **Gürpınar, Bünyamin:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli ve Elektronik Toplantı Sistemi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Yıl 2013, Cilt 19/2 (Özel Sayı), s. 1111.

⁶ **Kendigelen, Abuzer:** Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler ve İlk Tespitler, On İki Levha Yayıncılık, Mayıs 2016, s. 602.

⁷ **Akbulak, Yavuz:** Anonim ve Diğer Şirketlerde Elektronik Ortamda Genel Kurul Yapılması, Lebib Yalkın, Ekim 2012, Sayı 106, Yıl 39, Sayı 466, (https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/mevbank/dergi/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi_mdergi_/2012-ekim-sayi-106_mdergi_8823a-00_/sirketlerde-elektronik-genel-kurul/sirketlerde-elektronik-genel-kurul.html?query=elektronik+genel+kurul) (Erişim Tarihi :10.01.2021).

⁸ **Altaş, Soner:** Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu Toplantıları, Mali Çözüm, Kasım - Aralık 2011, s. 71; **Gürpınar**, s. 1115.

Yazının ilerleyen bölümlerinde anonim şirketlerde yönetim kurulu ve limited şirketlerde müdürler kurulunun toplantı ve karar alma yöntemlerine kısaca değinildikten sonra elektronik ortamda toplanma yöntemi ayrıntılı olarak incelenecektir.

2. YAPILIŞ ŞEKİLLERİ AÇISINDAN YÖNETİM KURULU VE MÜDÜRLER KURULU TOPLANTILARI:

2.1. Genel Olarak:

Yönetim kurulu ve müdürler kurulu ihtiyaç halinde toplanır.

Kurullar, anonim şirket esas sözleşmesinde ya da limited şirket sözleşmesinde belli aralıklarla toplanma şartı olması halinde belirlenen periyotlarda da toplanabilir.

Yine, her yönetim kurulu üyesinin ya da müdürün başkandan, yönetim kurulunu veya müdürler kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak istemesi halinde de toplantı yapılabilir (TTK m.392/7; TTK m. 644/1-c).

Esas sözleşmede ya da şirket sözleşmesinde aksine ağırlaştırıcı bir hüküm bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu ve müdürler kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır⁹ (TTK m. 390/1; TTK m.624/3). Yönetim kurulu üyeleri ve müdürler kurulu üyeleri birbirlerini temsilen oy veremezler (TTK m. 390/2).

Toplantılar kural olarak fiziki toplantı şeklinde gerçekleştirilir.

Yönetim kurulu ya da müdürler kurulu tarafından, üyelere hiçbirinin toplantı isteğinde bulunmaması ancak karar almak istemeleri halinde elden dolaştırma suretiyle de karar alınabilir.

Bunların yanı sıra yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarının aşağıda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere elektronik ortamda da yapılması mümkündür.

Yukarıda belirtilen yöntemler karma şekilde uygulanarak da toplantılar yapılabilir.

⁹ Anonim şirketlerde oylar eşit olduğu takdirde o konu gelecek toplantıya bırakılır. İkinci toplantıda da eşitlik olursa söz konusu öneri reddedilmiş sayılır (TTK m.390/3). Limited şirketlerde birden fazla müdürün varlığı hâlinde, bunlar çoğunlukla karar alırlar. Eşitlik hâlinde başkanın oyu üstün sayılır. Şirket sözleşmesi, müdürlerin karar almaları konusunda değişik bir düzenleme öngörebilir (TTK m.624/3).

2.2. Fiziki Ortamda Yapılan Toplantılar:

Anonim şirket yönetim kurulu ve limited şirket müdürler kurul toplantıları TTK'nın kural toplantı biçimi olarak belirlediği fiziki ortamda yapılabilir (TTK m. 390/1).

Aslen katılma ilkesi gereği, üyeler toplantılara vekil aracılığıyla katılamazlar¹⁰.

Toplantının yalnızca fiziki şekilde yapılacak olması halinde yönetim kurulu üyeleri ya da müdürler bizzat katılmak durumundadır¹¹.

2.3. Kararın Elden Dolaştırılma Suretiyle Alınması:

Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerden hiçbiri toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu kararları, kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı, karar şeklinde yazılmış önerisine, en az üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayı alınmak suretiyle de verilebilir (TTK m.390/1). Üyelerden herhangi birinin toplanılması isteminde bulunması halinde karar şeklinde yazılmış öneriyi üyelere göndermenin bir anlamı bulunmamaktadır¹².

Aynı önerinin tüm yönetim kurulu üyelerine yapılmış olması bu yolla alınacak kararın geçerlilik şartıdır.

Yönetim kurulu üyeleri gündemlerini kendi aralarında video konferans, sosyal medya veya telefon yoluyla görüşebilirler. Diğer yandan, elden dolaştırma yöntemini uygulayarak geçerli yönetim kurulu kararı alınabilmesi için, hiçbir üyenin toplantı yapılması talebinde bulunmaması ve yazılı onay şartının yerine getirilmesi gerekir¹³.

Onayların aynı kâğıtta bulunması şart değildir. Diğer yandan onay imzalarının bulunduğu kâğıtların tümünün yönetim kurulu karar defterine yapıştirilmesi veya kabul edenlerin imzalarını içeren bir karara

¹⁰ Gürpınar, s.1108; Altaş, s. 68.

¹¹ Kolcuoğlu, Umut: Uygulamada Elektronik Yönetim Kurulu Toplantıları, 05.01.2018, Dünya Gazetesi (<https://www.dunya.com/kose-yazisi/uygulamada-elektronik-yonetim-kurulu-toplantilari/397123>) (Erişim Tarihi:10.01.2021).

¹² Gürpınar, s.1109.

¹³ Coşkun Baylan, Hazel: Fiziki Yönetim Kurulu Toplantılarına İki Alternatif: Elden Dolaştırma Yöntemi ve Elektronik Toplantılar , Hukuk Postası, Nisan 2020, (<http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/fiziki-yonetim-kurulu-toplantilarina-iki-alternatif-elden-dolastirma-yontemi-ve-elektronik-toplantilar/>) (Erişim Tarihi :10.01.2021).

dönüştürölüp karar defterine geçirilmesi kararın geçerliliği için gereklidir. Öneri ve onayların yazılı olmasından kasıt kayıtlı elektronik posta ortamı ve güvenli elektronik imzayı da kapsar niteliktedir.¹⁴

Benzer uygulama, limited şirket müdürler kurulu için de geçerlidir.

2.4. Elektronik Ortamda Yapılan Toplantılar:

Anonim şirket esas sözleşmesinde veya limited şirket sözleşmesinde düzenlenmiş olmak ve teknik gereklilikleri yerine getirilmek şartıyla, yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantıları elektronik ortamda da yapılabilir¹⁵.

Elektronik ortamda toplantı yapılabilmesinin gerekliliklerine yazımızın ilerleyen bölümünde¹⁶ ayrıntılı olarak değinilecektir.

2.5. Karma Şekilde Yapılan Toplantılar:

Yönetim kurulunun ya da müdürler kurulunun yukarıda belirtilen yöntemlerden birinin esas alınarak toplanması mümkün olduğu gibi karma şekilde de toplanması mümkündür.

Yönetim kurulu ve müdürler kurulu tamamen elektronik ortamda yapılabileceği gibi, bazı üyelerin fiziken mevcut buldukları bir toplantıya bir kısım üyelerin elektronik ortamda katılması yoluyla da icra edilebilir.

Yine, elden dolaştırma yoluyla karar alınması sürecinde bazı üyeler yazılı onay vererek yer alabilirken diğer bazı üyelerce elektronik ortamdan katılmak suretiyle de onay verilebilir¹⁷.

TTK'da veya şirket sözleşmesinde ve esas sözleşmede öngörülen toplantı ile karar nisaplarına ilişkin hükümler karma şekilde gerçekleştirilen toplantılarda da aynen uygulanır (TTK m. 1527/1, Tebliğ m. 5/1).

¹⁴ Gürpınar, 110.

¹⁵ Diğer ülkelerde, özellikle Covid-19 kapsamında toplantıların elektronik olarak yapılabileceği tespitleri için bkz. "Corporate Transactions A COVID-19 Practical Impact Assessment" 2.7.2020, (<https://www.pwc.com/gx/en/services/legal/tech/assets/covid19-practical-impact-assessment.pdf>) (Erişim 10.01.2021).

¹⁶ Bkz. aşa. Bölüm 3 vd.

¹⁷ Kolcuoğlu, a.g.m.

Toplantıların hangi yöntemle yapılırsa yapılsın hukuken aynı sonuçları doğuran geçerli toplantılardır¹⁸. Önemli olan toplantıya fiziki ve elektronik ortamda katılanların toplam bir bütün olarak gerekli nisapları oluşturup oluşturmadığıdır¹⁹.

3. ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANTI YAPILMASI:

3.1. Yasal Dayanak:

Anonim Şirketlerde yönetim kurulu limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarının yapılabilmesinin dayanağı TTK m. 1527'dir.

Toplantıların elektronik ortamda gerçekleştirilmesine ilişkin ayrıntılar TTK m. 1527/6'ya dayanılarak çıkarılmış bulunan 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ (Yazının ilerleyen bölümlerinde "Tebliğ" olarak ifade edilecektir) ile düzenlenmiştir.

3.2. Elektronik Toplantının Yapılabilmesi İçin Gerekli Şartlar:

3.2.1. Anonim Şirket Esas Sözleşmesinde ve Limited Şirket Sözleşmesinde Elektronik Ortamda Toplantı Yapılabilmesine Dair Hüküm Bulunması:

Yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sistemini uygulayacak sermaye şirketlerinin şirket sözleşmesinde bunu açıklayan bir hükmün bulunması zorunludur (TTK m. 1527).

Hüküm aşağıdaki şekilde olmalıdır:

"Şirketin yönetim kurulu/müdürler kurulu toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Şirket, Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkan tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için

¹⁸ Yavuz, s. 117.

¹⁹ Pulaşlı, Hasan : Elektronik Ortamda Anonim Şirket Genel Kuruluna İlişkin Düzenlemelerin Evrimi ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki Durum, Arslanlı Bilim Arşivi, (<http://arslanlibilimarsivi.com/sites/default/files/makale/HasanPulasli-internetOrtamindaGenelKurul.pdf>) (Erişim: 10.01.2021), s.63.

oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda şirket sözleşmesinin bu hükmü uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanabilmesi sağlanır.”

Yukarıdaki hüküm, şirketlerin genel kurullarında kabul edilmeli, tescil ve ilan edilmelidir (Tebliğ m.6/1).

Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmiş olması sonrası şirket diğer yöntemlere ilave olarak bu yöntemi de onlarla birlikte ya da ayrı olarak kullanabilecektir.

Madde hükmü şirketler kurulurken konulabileceği gibi sonradan da sözleşmeye ilave edilebilir²⁰.

Yukarıda belirtilen hüküm olmadan yönetim kurulu ya da müdürler kurulu toplantısının elektronik ortamda yapılması halinde toplantıya esas kararın tescil talebi yükümlülüklerin yerine getirilmediği gerekçesiyle reddedilir²¹.

Anonim şirket ve limited şirket genel kurulları için Covid-19 dolayısıyla Ticaret Bakanlığı tarafından duyurulmuş olan esas sözleşmede hüküm bulunmasa bile genel kurulların yapılabilmesi imkânı yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantıları için de geçerlidir²².

3.2.2. İnternet Sitesi Açma Yükümlülüğü:

Toplantının elektronik ortamda yapılabilmesi için şirketin bu amaca özgülünmüş bir internet sitesine sahip olması gerekmektedir (TTK m. 1527/3).

²⁰ Yavuz, s.117.

²¹ Elektronik ortamda yönetim kurulu toplantısının esas sözleşmede hüküm bulunması ve elektronik imza ile yapılması halinde tescil edilmesi gerektiği hakkında bir örnek mahkeme kararı için bkz. İstanbul 12. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 10.12.2018 tarih ve E:2018/498, K:2018/1205 sayılı kararı (Lexpera, Erişim: 10.01.2021). İlave değerlendirme için bkz. Kolcuoğlu, a.g.m..

²² Turgut, Duygu: Elektronik Ortamda Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantıları, TOKKDER, Makaleler, 23 Temmuz 2020, (<https://tokkder.org/tokkder-dergi/4641>) (Erişim Tarihi :10.01.2021), Baylan Coşkun, a.g.m.

Burada belirtilen internet sitesi TTK m. 1524'te ifade edilen internet sitesidir²³.

Yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılması veya bu toplantılara elektronik ortamda katılım sağlanması hallerinde, elektronik ortam araçlarının etkin katılmaya elverişliliğinin ispatlandığı teknik rapor, sicil gazetesinde yayımlandığı tarihten itibaren en geç beş gün içinde internet sitesine konulmalıdır (Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitelerine Dair Yönetmelik m. 6/1-z-ee)²⁴.

3.2.3. Elektronik Toplantı Sisteminin Kurulması, Tescili ve İlanı:

Elektronik Toplantı Sistemi, anonim ve limited şirketlerde yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına elektronik ortamda katılmayı, öneride bulunmayı, görüş açıklamayı ve oy vermeyi teminen şirketlerin kuracakları veya bu konuda hizmet alımı yapabilecekleri bilişim sistemini ifade eder (Tebliğ, m. 4/1-ç).

Şirketler *Elektronik Toplantı Sistemi*'ni kendileri kurabilirler.

Şirketler, sistemi kendilerinin kurmaları halinde, *Elektronik Toplantı Sistemi*'nin, TTK ve Tebliğ hükümlerine uygunluğunu, Tebliğ'de belirtilen kurumlara²⁵ tespit ettirmek ve söz konusu kurumlar tarafından düzenlenecek teknik raporu²⁶ ticaret sicili

²³ Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitelerine Dair Yönetmelik 31.05.2013 tarih ve 28663 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

²⁴ Toplantıların yalnızca internet sitesi üzerinden yapılmasının yanı sıra görüntülü ve sesli diğer yöntemlerle de yapılabilmesi gerektiği, bu kapsamda internet sitesi bulundurulmasının doğru olmadığı görüşü ile ilgili olarak bkz. **Kendigelen**, s.601. Karşı görüş için bkz. **Gürpınar**, s.1118.

²⁵ Teknik rapor; "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu", "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu" veya bünyesinde asgari CISA (Certified Information Systems Auditor- Bilgi sistemleri denetçi sertifikası) sertifikası bulunan personele sahip ve bu alanda denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerden alınabilir (Tebliğ, m.14/3).

²⁶ Teknik raporda, Elektronik Toplantı Sisteminin asgari olarak aşağıdaki hususların tespiti yer alır:

- i) ISO 27001'e uygun bir bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması alt yapısına sahip olduğu,
- ii) Güvenli elektronik imza oluşturma ve doğrulama uygulamalarının, 5070 sayılı Kanuna ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standartlara uygun olduğu,

müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür²⁷ (Tebliğ m.14/1).

Şirketler, *Elektronik Toplantı Sistemi*'ne ilişkin kullanım koşullarını internet sitesinde yayımlamakla yükümlüdür (Tebliğ m.11/1-b).

Şirketler, *Elektronik Toplantı Sistemi*'ni bu hizmeti sunan başka şirketlerden hizmet almak suretiyle de kullanabilirler (Tebliğ m.13/1).

Elektronik Toplantı Sistemi hizmetini sağlayan şirketler de sistemin mevzuata uygunluğunu Tebliğ'de belirtilen kurumlardan teknik bir rapor ile tespit ettirmek zorundadırlar. Bu teknik rapor, Ticaret Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra kayıtlı buldukları ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirilmelidir²⁸. Yükümlülük yerine getirilmeden şirketler destek hizmeti veremez²⁹ (Tebliğ m.14/2).

iii) 5070 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standart ve kriterlere uygun olarak verilerin uzun dönemli arşivlenmesine imkan tanıdığı,
iv) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından ve diğer destek hizmeti veren şirketler tarafından oluşturulan platform veya bilişim sisteminin MERSİS'e ve ilgili diğer veri tabanlarına entegrasyonu sağlayacak yeterlikte olduğu, şirketlerin kendilerinin kurdukları bilişim sisteminin ise tescili gerekli belgeleri bu veri tabanlarına iletebilecek nitelikte olduğu (Tebliğ m.14/4).

²⁷ Teknik raporun, üç yılda bir yenilenerek, ilgili kurumlara tespit ettirilip tescilinin tekrarlanması zorunludur. Ticaret Bakanlığı gerekli gördüğü hallerde bu teknik raporun daha kısa veya daha uzun bir sürede de alınmasını isteyebilir (Tebliğ m. 14/3).

²⁸ Örnek bir tescil ve ilan için bkz. 28.11.2018 tarih ve 9712 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, s. 536.

²⁹ Bazı hallerde bu hizmeti verecek şirketlerin ek yükümlülükleri söz konusu olabilir. Örneğin 27.06.2013 tarih ve 28690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olan 20.6.2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında faaliyet gösteren bir şirketin bu tür bir hizmeti verebilmesi için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan da izin alması gerekir. Örnek için bkz. 08.10.2020 tarih ve 31268 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olan Merkez Bankası'nın 01.10..2020 tarih ve 10962/20561 sayılı kararı.

Şirketlerin, *Elektronik Toplantı Sistemi* dışında alternatif teknolojik iletişim kanalları ile hukuken geçerli yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantısı yapması mümkün değildir³⁰.

3.2.4. Elektronik Toplantı Sisteminin Güvenlik Kriterlerinin ve Teknik Özelliklerinin Sağlanması:

Şirketler *Elektronik Toplantı Sistemi*'nin kurulmasının yanı sıra sistemde yaşanabilecek sorunlara ilişkin olarak gerekli önlemleri de almakla yükümlüdürler (Tebliğ m. 11/1-c).

Elektronik Toplantı Sistemi, asgari olarak toplantıların gerçekleştirilebilmesini teminen tüm işlemlerin yapılabilmesini sağlayan tasarım ve kapasiteye, yedekleme ve felaketten kurtarma planlarına, yetkisiz erişimlere ve saldırılara karşı gerekli ağ ve sistem güvenliğine sahip olmalıdır (Tebliğ m. 15/1).

Yine, *Elektronik Toplantı Sistemi*, toplantı yerinden elektronik ortamda ses ve görüntü aktarımını sağlayacak, mesajlaşma gerçekleştirecek, birden çok güvenli elektronik imzanın seri ve paralel olarak atılabilmesini destekleyecek, sisteme erişim taleplerine mümkün olan en kısa sürede cevap iletebilecek ve Tebliğ hükümlerinde belirtilen güvenli elektronik imzayla imzalanacak işlemleri destekleyecek alt yapıya sahip olmalıdır (Tebliğ, m. 15/2).

3.3. Elektronik Ortamda Toplantının Yapılması:

Şirketlerde, yönetim kurulu ya da müdürler kurulu toplantısı yapılacağı zaman kurul üyeleri esas sözleşme ya da şirket sözleşmesinde belirtilen toplantı davet usulleriyle çağrılır.

Çağrı ile birlikte elektronik ortamda toplantıya katılma ve oy kullanmaya ilişkin bilgi ve belgeler şirketin internet sitesinde erişime hazır bulundurulur (Tebliğ m.9/1).

Toplantıya elektronik ortamda katılmak isteyen yönetim kurulu ya da müdürler kurulu üyeleri şirketin internet sitesinde hazır bulundurulacak "*elektronik ortamda toplantıya katılma talepnameşi*"ni, toplantı

³⁰ Toplantı ve görüşmeler için özellikle koronavirüs dolayısıyla "*Facebook*", "*Whatsapp*", "*Zoom*", "*Microsoft Teams*", "*Google Meet*" başta olmak üzere birçok online görüşme platformu sıklıkla kullanılmaktadır. Bu tür görüşme uygulamaları aracılığı ile şirket yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantılarını gerçekleştirmek TTK ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamında mümkün değildir. Benzer değerlendirme için bkz. **Gürpınar**, s.1101. Bu konuda yapılan eleştiri için bkz. **Kendigelen**, s.602.

tarihinden bir gün öncesine kadar *güvenli elektronik imza*³¹ ile imzalayarak şirketin KEP hesabına iletirler (Tebliğ m.9/2).

Şirket, iletilen bu talepleri aldıktan sonra talepte bulunan kişinin toplantı anında *Elektronik Toplantı Sistemi*'ne erişmesi için gerekli tanımlamaları yapar ve kurul üyesinin KEP hesabına bu durumu bildirir (Tebliğ m.9/3).

Şirketler, yukarıda belirtilen elektronik toplantı bilgilendirme yöntemini yönetim kurulunda veya müdürler kurulunda karar almak suretiyle farklı bir usule tabi tutabilir (Tebliğ m.9/4).

Elektronik Toplantı Sistemi, toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden kurul üyelerinin girebilmesi için toplantı çağrısında belirtilen gün ve saatten bir saat önce erişime açılır.

Elektronik Toplantı Sistemi'nin açılması ile birlikte toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden kurul üyeleri güvenli elektronik imzalarıyla sisteme giriş yaparlar (Tebliğ m.10/1).

Kurul üyesi, elektronik ortamda katıldığı toplantıda ilgili gündeme ilişkin görüşlerini *Elektronik Toplantı Sistemi* üzerinden yazılı veya sesli olarak iletir (Tebliğ m.10/2).

Toplantıya elektronik ortamda katılan kişiler, toplantı başkanının ilgili gündem maddesine ilişkin oylamaya geçildiğini bildirmesinden sonra ilgili gündem maddesini *Elektronik Toplantı Sistemi* üzerinden oylarlar.

Toplantıyı yönetecek kişi; *Elektronik Toplantı Sistemi*'nin mevzuata uygun olarak işletildiğini gözetmekle yükümlüdür (Tebliğ m. 12/1).

Oylama sonucu ve varsa muhalefet beyanları toplantı başkanı tarafından toplantı tutanağına ve/veya ilgili karara eklenir (Tebliğ m.10/3).

Elden dolaştırma yoluyla karar alınması halinde, kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı karar şeklinde yazılmış önerisine üyelerce *Elektronik Toplantı Sistemi*'nden de güvenli elektronik imza ile onay verilebilir. Bunun için söz konusu önerinin *Elektronik Toplantı Sistemi*'nde erişime açılması şarttır (Tebliğ m.10/4).

Yönetim kurulu ya da müdürler kurulu haricinde şirketler tarafından oluşturulmuş komiteler de bu şekilde toplanabilir.

³¹ Güvenli Elektronik İmza: 23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olan 15.1.2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı ifade etmektedir.

3.4. Kararlar:

Yönetim kurulu ve müdürler kurulu tarafından alınan kararların geçerliliği yazılıp imza edilmiş olmalarına bağlıdır (TTK m.390/5).

Alınan kararlar yönetim kurulu karar defterine ve müdürler kurulu karar defterine kaydedilir ya da ayrı bir kâğıtta düzenlendiyse yapıştırılır. Defterler ciltli ve sayfa numaraları teselsül eden fiziki defterlerdir.

Müdürler kurulu defterleri için de kıyasen yönetim kurulu karar defterine ilişkin hükümler uygulanır (Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ m.11/4)

Kararın, üyelerden birinin yaptığı öneri üzerine diğerlerinin yazılı onayı ile veya bazı üyelerin elektronik ortamda katılması suretiyle alındığı durumlarda bu husus ayrıca belirtilir (Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ³² m. 10/3).

Kararların bütün üyelerin toplantıya elektronik ortamda katılması ve güvenli elektronik imza ile alınması halinde kararın güvenli elektronik imza ile imzalandığını belirten ifadenin karar metninde yer alması ve alınacak fiziki kararın deftere yapıştırılması şarttır (Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ m. 10/5).

Kararın bazı üyelerin fiziki ortamda bazı üyelerin ise elektronik ortamda toplantıya katılması suretiyle alınması halinde ise karar metninde fiziki ortamda katılanların imzaları ile elektronik ortamda katılanların güvenli elektronik imza ile kararı imzaladıkları belirtilir ve fiziki karar metni karar defterine yapıştırılır (Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ m. 10/6).

Tek kişilik yönetim kurulu üyesi bulunan anonim şirketlerde ya da yalnızca tek müdür bulunan limited şirketlerde de elektronik ortamda karar alınması mümkündür.

Şirketler, *Elektronik Toplantı Sistemi*'ni kendi kurduğu veya hizmet alımı yaptığı her iki durumda da tescilli gerekli olan kararları³³ MERSİS'e aktarmakla yükümlüdür (Tebliğ m.11/1-ç).

³² Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ 19.12.2012 tarih ve 28502 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

³³ Ticaret Sicili Yönetmeliği m.13/5'te de belirtildiği üzere ticaret şirketleri ile gerçek ve tüzel kişi diğer tacirler, TTK'nın zorunlu tuttuğu bütün işlemleri elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile yapabilir, bu işlemlerin dayanağı olan belgeleri de aynı usulle elektronik ortamda düzenleyebilir. Ticaret Sicili Yönetmeliğinin noter onayı şartını aradığı belgelerin, elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanması halinde ayrıca noter onayı aranmaz.

Diğer yandan, bilindiği üzere, “*Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin 7262 Sayılı Kanun*” un (31.12.2020 tarih ve 5. Mükerrer sayılı Resmî Gazete) 27. maddesi ile TTK m.64/4’e aşağıdaki cümleler eklenmiştir:

“Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır.”

Yayımlı tarihi olan 31.12.2020’de yürürlüğe giren bu düzenleme uyarınca, Ticaret Bakanlığı tarafından söz konusu defterlerin elektronik ortamda tutulması zorunluluğu getirilebilecektir³⁴.

Defteri kebir ve yevmiye defterlerinden sonra pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin de elektronik ortama geçirilmesiyle kayıtların değiştirilemezliği sağlanmakta ve kamu idarelerine mükellef kayıtlarının denetimi konusunda daha geniş bir imkân sağlanmaktadır.

3.5. Kayıtların Saklaması:

Elektronik Toplantı Sisteminde yapılan tüm işlemlere ilişkin kayıtları, toplantıya elektronik ortamda katılan kurul üyelerinin ve temsilcilerinin kimlik bilgilerini, elektronik ortamda, bunların gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak on yıl süreyle saklamakla yükümlüdür (Tebliğ mm 11/1-d; Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ m. 10/7).

3.6. Sorumluluk:

Elektronik ortamda toplantıyı yapan şirket ve destek hizmeti aldığı şirket, *Elektronik Toplantı Sistemi*’nden kaynaklanan nedenlerle kurul üyelerinin uğrayacağı zararlardan kusurları oranında sorumludur (Tebliğ m 13/2).

Zararlardan doğacak sorumluluk genel hükümlere göre belirlenir (Tebliğ m.16/1).

Zarara uğrayan pay sahibi ya da alacaklılar tarafından, kusurlu olmaları kaydıyla yönetim kurulu üyelerine TTK m. 553 çerçevesinde hukuki sorumluluk davası açılması söz konusu olabilir.

³⁴ Bilindiği üzere, Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ m. 23/1 uyarınca elektronik ortamda tutulacak defterler ile ilgili 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği hükümleri uygulanır. Yeni düzenlemeler ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. 04.01.2021 tarih ve 2021/022 Sayılı Denet Vergi Sirküleri (<https://www.bdo.com.tr/tr-tr/yayinlarimiz/sirkulerler/vergi-2021/vergi-2021-022>) (Erişim: 10.01.2021).

Anonim şirket esas sözleşmesinde ya da limited şirket sözleşmesinde mevzuata aykırı düzenleme olursa ve bu kapsamda bir yönetim kurulu toplantısı yapılırsa söz konusu hüküm ve alınan karar batıl olur³⁵.

Elektronik toplantı usulüne aykırı toplanılması halinde de, alınan kararın TTK m. 391/1-b kapsamında anonim şirketin temel yapısına uymayan yönetim kurulu kararı şeklinde nitelendirmek ve batıl olduğunu iddia etmek mümkündür. Söz konusu hüküm limited şirketler açısından da uygulanır (TTK m..644/1-c). Bu kapsamda toplanma usullerine aykırı olarak toplanan anonim şirketlerin yönetim kurulu kararları ticaret mahkemesinden batıl oldukları iddiasıyla dava edilebilir³⁶.

Yönetim kurulu ya da müdürler kurulu toplantı defterinde hiçbir kayda yer verilmemesi nedeniyle, 6.000 TL'den 73.000 TL'ye kadar adli para cezası hükmedilmesine sebebiyet verebilir.

4. SONUÇ:

Yazımızda, anonim şirket yönetim kurulu ve limited şirket müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılması konusu değerlendirilmiştir. Elektronik ortamda toplantı davetten tescile kadar tüm süreçlerin kolay, hızlı, şeffaf ve tek bir yerden idare edilmesine olanak sağlamaktadır. Günümüz rekabetçi koşullarında bu önemlidir. Şirketler bu sayede zaman ve maliyet tasarrufu sağlamaktadır.

Anonim şirketler esas sözleşmelerinde limited şirketler şirket sözleşmelerinde gerekli değişiklikleri yapıp *Elektronik Toplantı Sistemi*'nin kurulması ile toplantılarını gerçekleştirebilir.

Şirketler açısından elektronik toplantı yapılabilir hale gelmesi diğer toplantı yöntemleri kullanamayacağı anlamına gelmemektedir. Karma usulde de toplantı yapılabilir.

³⁵ Yavuz, s.117.

³⁶ Toplanma usulünün yoklukla malul olduğun tespitine ilişkin olarak bkz. Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Kararı (İstanbul 5. Asliye Ticaret Mahkemesinin, 07.06.2018 tarih ve E:2017/76, K:2018/678 sayılı kararı) Ayrıca bkz. Yargıtay 11. HD 18.11.2014 tarih ve E:2014/10688, K:2014/17799 sayılı kararı (Lexpera, Erişim 10.01.2021).

KAYNAKÇA:

- 04.01.2021 tarih ve 2021/022 Sayılı Denet Vergi Sirküleri (<https://www.bdo.com.tr/tr-tr/yayinlarimiz/sirkulerler/vergi-2021/vergi-2021-022>) (Erişim: 10.01.2021).
- 13.12.2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği.
- 14.02.2011 tarih ve 27846 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan 13.01.2020 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu.
- 23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan 15.1.2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu.
- 19.12.2012 tarih ve 28502 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ.
- 27.06.2013 tarih ve 28690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan 20.6.2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun.
- 25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği.
- 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ.
- **Akbulak, Yavuz:** Anonim ve Diğer Şirketlerde Elektronik Ortamda Genel Kurul Yapılması, Lebib Yalkın, Ekim 2012, Sayı 106, Yıl 39, Sayı 466, (https://www.lebibyalkin.com.tr/mevzuat/mevbank/dergi/lebib-yalkin-mevzuat-dergisi_mdergi_/2012-ekim-sayi-106_mdergi_8823a-00_/sirketlerde-elektronik-genel-kurul/sirketlerde-elektronik-genel-kurul.html?query=elektronik+genel+kurul) (Erişim Tarihi :10.01.2021).
- **Altaş, Soner:** Yeni Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirket Yönetim Kurulu Toplantıları, Mali Çözüm, Kasım - Aralık 2011, s. 65-75.
- Corporate Transactions A COVID-19 Practical Impact Assessment” 2.7.2020, (<https://www.pwc.com/gx/en/services/legal/tech/assets/covid19-practical-impact-assessment.pdf>) (Erişim 10.01.2021).
- **Coşkun Baylan, Hazel:** Fiziki Yönetim Kurulu Toplantılarına İki Alternatif: Elden Dolaştırma Yöntemi ve Elektronik Toplantılar , Hukuk Postası, Nisan 2020, (<http://www.erdem-erdem.av.tr/yayinlar/hukuk-postasi/fiziki-yonetim-kurulu->

[toplantilarina-iki-alternatif-elden-dolastirma-yontemi-ve-elektronik-toplantilar/](#))
(Erişim Tarihi :10.01.2021).

- **Gürpınar, Bünyamin:** Anonim Şirket Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli ve Elektronik Toplantı Sistemi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, Yıl 2013, Cilt 19/2 (Özel Sayı), s.1101-1126.
- **Kendigelen, Abuzer:** Yeni Türk Ticaret Kanunu: Değişiklikler ve İlk Tespitler, On İki Levha Yayıncılık, Mayıs 2016.
- **Kolcuoğlu, Umut:** Uygulamada Elektronik Yönetim Kurulu Toplantıları, 05.01.2018, Dünya Gazetesi (<https://www.dunya.com/kose-yazisi/uygulamada-elektronik-yonetim-kurulu-toplantilari/397123>) (Erişim Tarihi :10.01.2021).
- **Pulaşlı, Hasan :** Elektronik Ortamda Anonim Şirket Genel Kuruluna İlişkin Düzenlemelerin Evrimi ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki Durum, Arslanlı Bilim Arşivi, s.1-76,
(<http://arslanlibilimarsivi.com/sites/default/files/makale/HasanPulasli-internetOrtamindaGenelKurul.pdf>) (Erişim: 10.01.2021).
- **Turgut, Duygu:** Elektronik Ortamda Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantıları, TOKKDER, Makaleler, 23 Temmuz 2020, (<https://tokkder.org/tokkder-dergi/4641>) (Erişim Tarihi :10.01.2021).
- **Yavuz, Mustafa:** Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Toplantılarının Elektronik Ortamda Yapılabilmesi, Vergi Dünyası, Yıl 39, Sayı 466, Haziran 2020, s. 115-120.